

DOMOVINA

Škajja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevke ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrta leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Velika Avstrija z — malenkostnimi načrti.

Kakor ni soditi človeka po zunanosti nego po duševnih vrlinah in činih, kakor bi bilo napočeno ceniti posestvo po razsežnosti, če se ne vpošteva njega rodovitnost, racionalno obdelovanje ter še le po odbitku — dolgov na njem vknjiženih, baš tako površne nazore ima oni, ki prišteva našo lepo, veliko državo med moderne in srečne velesile.

Naša Avstrija ima sicer od narave vse pogoje za čislano velemoč, le njeni upravitelji in oskrbniki zakrivljajo, da je mesto ugledne velesile, mesto bivališča srečnih rodov, tekališče našemljencev, poniževalnih karikatur, po večini pa celó krvava arena narodnih bojov.

In ni je roke, katera bi zapodila brezstidne klovne, nevredne pijavke ter bi posegla pomirjevalno med krvavo igro narodnih bojov.

Svojega poklica ne razumejo državni veslarji. Mesto, da bi krepto gnali državno ladijo naprej v varno pristanišče, kamor veslajo ostale velesile, ali so jo že davno dosegle, dopade se našim krmilarjem bolj plesati brezskrbno med razburkanimi valovi političnih viharjev.

Streznili se še menda le bodo ter spoznali svojo zgrešeno nalogo, ko se jim ladja — razdrobi. Kdo bo imel potem na vesti milijone narodnih žrtev; rešilne čolne imajo pripravljene za take slučaje le — Nemci. Veselja pijani gnali bodo iste proti Bismarckovemu zavetišču ter voščili razdrobljeni državni barki in ž njo potapljajočim Slovanom — smrt.

To niso prazna razmotrivanja. Schönererjev duh, ki je obsenčil že zdavno avstrijske Nemce, ima takšen konec že dolgo časa v svojem programu, državna uprava pa jim gre nevedé pridno na roko.

Ali res ni Avstrija za kaj boljšega vstvarjena, kakor da kreše iskre narodnostnih razporov?

Ostale evropske velesile, ki poznajo svojo državno nalogo, ne zamudijo nobene ugodne prilike, razširiti svojo moč in ugled ter osrečiti svoje podanike in — sebe.

Pri vsakem takšnem podjetju pa se tudi čuti celó državno prebivalstvo kot jeden mož, sleherni se štrinja z vladnimi načrti, veseli se uspeha ter prispeva po svojih močeh k dosegu, to pa zato, ker ljubijo svojo očetnjava, ker vedó, da bo uspehov tudi zadnji državljan primerno deležen, kajti razlike država napram podanikom ne pozna.

V Avstriji je v tem pogledu drugače! Nemce po veliki večini pušča hladne vsak na predek in vsaka usoda države, kajti njih nazori že davno ne simpatizujejo več z Avstrijo, njih duh plava drugod; pri tem pa so si še v svesti, da jim ne odide vodilna uloga, najsi bo država krepka ali slaba.

Slovani pa, ki so sicer vedno udani svoji državi, verni dinastiji — često se preveč v lastno pogubo — nimajo odločilna besede. Vajeni so tudi deliti z državo pač usodo, sreče polastijo se Nemci. In večja ko je ta sreča, večja je prevzetnost naših kletih sovražnikov, močnejši ko so Nemci, hujši je pritisk na nas.

Tako pride, da Avstrija ne čuti v sebi po klica, ne moči, slediti pridobitvam sosednih, tudi slabelijh držav, v Aziji.

V razkosani Nemčiji, v propadli Italiji, kakor i v prepirljivi Franciji bilo je takoj vse jedino in navdušeno, ko se je šlo za pridobitev bogatih pristanišč na Kitajskem. Tudi v Avstriji se je raznesla vest, da nameruje podobno podjetje. Pa še bolj je hitelo vladno časopisje pre-

klicavati tako vest. Avstrija za taka podjetja ni še zrela, nje pripada bolj važna naloga: lasati se za jezikovno vprašanje, razmotrivati o upravičenosti nemščine kot državnega jezika in enakih „državnih interesih“.

Res je sicer, da morajo biti poprej domači posli urejeni, predno se podamo na tuje. Toda se li tudi kaj stori, da se napravi red doma? Nemec tlači Slovana in Italijana, Italijan Slovana, Poljak Rusina, Rus Poljaka, Mažar vsakogar, kdor ne misli ž njim, a vlada prenaša svoj § 14 iz kota v kot.

In to bi naj bila ustavna država! Na ta način naj bi se Avstrija gospodarski ojačila!

Slovenci živimo pod takšnim tužnim zistemom, kakor svoječasno pri turških navalih. Ne moremo prijeti orodja v roke, da bi vspešno delovali na gospodarskem polju, ker ne smemo pustiti iz rok bojnega kopja za naše narodne pravice. Ker pa imamo vse proti sebi: vladujoče Nemce, vlado in vladni zistem, ne dosežemo ničesar zdatnega ne na gospodarskem, ne na političnem polju. Povsod se moramo umikati, propadamo in obupujemo.

Kdo bo imel korist, ako res podležemo? Država ne, ker zgubi z nam najboljšo korenino državnega stebra. Radovali se bodo le Nemci, ker bi dosegli svoj zlobni namen, da so nas uničili kot uznemirjajočo vest, ki jim je vedno očitala grdo in nečloveško počenjanje; veselili bi se pa tudi, ker bi potem moralo sahniti državno drevo Avstrije ter se končno zvaliti tja, kamor jih vleče duh in srce — v naročje Germaniji.

Bodo li naši državniki kedaj spoznali te podjedajoče nemške ogrce?

LISTEK.

Ciganka.

Izvirna povest.
(Spisal Dragotin Vrenko.)

I.

Po prašni cesti, ki pelja iz Zagreba v Reko, se je počasi pomikala tropa Ciganov. Vroč poleten dan je bil in solnce je silno pripekalo na začrnele obraze večnih popotnikov. Suh, bel konj je vlekel potrč voz za seboj; a nadležne muhe mu niso dale miru in zdaj pa zdaj je malo postal, da je kakega tacega nadležnega sopotovalca z močnim udarcem na trebuh, odstranil; tedaj pa je majhen deček, ki je korakal konju na levi, ponosno zavil bič in ga podolgoma udaril po rebrih, katera bi se bila dala prešteti, in kljuse je zopet potegnilo. Dolge umazane črte, katere so bile vrezane skozi dlako po koži, so pričale, da je delalo bičanje umazanemu paglavcu mnogo veselja. Jezik iz gobca moleč se je črni psiček vestno držal v sencí med zadnjima kolesoma in naglo sopél za vozom, katerega je zakrivala iz različno barvnih cunj sešita plahta. Vkljub temu se je videlo v vozu popolnoma nago otroče, ki se je glasno kričaje premetavalo sem in tja in

poлег njega Ciganka srednje starosti, ki je pa kot čudno nasprotje kamenitemu kipu enaka molče zrla pred se na belo cesto. Ni se zmenila za vpijoče dete poleg sebe, ki je malo utihnilo, a z nova začelo še močnejše kričati, niti njene trepalnice se niso zganile.

Nekaj korakov za vozom je potovala druga druhal, obstoječa iz sedem oseb. Star Cigan, ki se je po svoji visoki rasti in širokih plečah od drugih odlikoval, je zdaj stopil malo hitreje in se bližal vozu. Čudno zamišljen je bil in ni se zmenil za mladega Cigana, ki je veselo pesmico pel in metal gitaro na hrbtu sem in tja. Stopil je k vozu in umiril kričečega ptička. Zdaj se je tudi Ciganka zdramila in ga vprašala, kako daleč je še do vasi Orehovice. On jej ni takoj odgovoril, temveč pogledal po cesti naprej in potem s prstom na posamezno hišo ob cesti kazaje, rekel:

„Tam-le je neka krčma, pri kateri zavijemo na levo v gozd.“

„Kaj bom pa jaz?“ vpraša ga ona nevoljna. „Dva dni gotovo ne morem več pretrpeti! Kaj misliš, da bi storila?“

„Ali moreš nocoj še v Reko prilezti?“

„Kaj hočem v Reki?“ ga ona začudeno vpraša, toda kakor bi bila njegove misli uganila, ne pričakuje delj odgovora.

On jej tega tudi ni dal, temveč vzal je dečku bič iz rok in prijel konja za uzdo. Prišli so do krčme, tik katere drži steza v bližnji gozd, ki leži za vasjo Orehovice na levi strani, če se gre proti Reki. To je stalna postaja vsem Ciganom, kateri po teh krajih potujejo in skoraj teden ne preteče, da bi ne imeli tamkaj ti čudni romarji svoj tabor.

Tudi naši Cigani so se utaborili v hladni sencí kraj gozda. Konj, kateri je dobil zlato svobodo, se je leno pasel po gozdu okoli ognjišča, katerega so si kmalu napravili. Ciganke so kuhale kavo in krompir, drugi pa so se polegli po mehkem mahu v gosti sencí. Star Cigan, kateremu se je hitro spoznalo, da je gospodar ali glavar tej družini, je pomagal svoji ženi z voza. Videlo se jej je, da že težko hodi in da jo že obiskujejo slabosti. Vsedla se je s svojim možem na tla in pričakovala kave, da bi se malo okrepčala. Tiho, da drugi niso slišali, sta se pogovarjala in čez nekaj časa se njima je na obrazih bralo, da je bil sklep gotov. Zdajci je bila tudi južina gotova in cela družina se je zbrala okoli velike kositarske skleda; borna jed jim je šla dobro v tek in živo govorjenje in klepetanje med ženskami je pričalo, da so bile dobro razpoložene. Kmalu so se razšii na vse strani. Fantje so vzeli vsak svoje gosli in gitaro in šli v vas

Pokažimo tujcem hrbet!

Kdor opazuje ali čita o načinu, kako se po malih ali večjih mestih in trgih, kjer ima prevlado nemški živelj, zadnji čas zatira strastno sovraži in prezira Slovence, bodisi obrtnik, trgovec, delavec ali kdor koli že, temu se morajo oči odpreti, da prične posnemati te ljudi v domačiji.

Dandanes so pogoji za obstoj tega ali onega človeka v socialnem oziru neusmiljeno trdi, zlasti tam, koder se bori posameznik proti tujcu.

Mi Slovenci smo mehke nravi, usmiljeno srce imamo, pa premalo zaupanja v samega sebe in svojo moč. Tiste krute nravi nimamo kot naši nasprotniki, in rajši celo sami sebi škodujemo, nego bi zatirali ali dali svojo moč občutiti drugim, ki so od nas dostikrat popolnoma odvisni, t. j. kojih obstoj je v naših rokah!

Danes se hočemo pečati s tujimi zavarovalnimi društvi in zavodi, kamor nosi Slovenec svoj denar. Koliko tujih zavarovalnic in hranilnic si je s slovenskim denarjem opomoglo na noče! Ko bi ob svojem pričetku ne bil Slovenec donašal in vlagal svojega denarja v te zavode, bi bil njih položaj in razvitek danes ves drugačen nego je, in o ogromnem kapitalu, s katerim danes ti razpolagajo, bi sluha ne bilo. Slovenec pa jim je pripomogel do milijonov in ugleda. Ali pa je imel kaj koristi od njih? Ne! Pač pa bi jo bil imel pri kakem domačem zavodu.

Koliko denarja gre iz slovenskih rok v tuja zavarovalna društva, koliko v nemške hranilnice — še zdaj! Kot bi ne imeli zadnjih deset let dovolj domačih tacih društev.

Slovenski kapital leži nakupičen v tujih zavarovalnicah po celem državi in v nemških hranilnicah v vseh kronovinah, koder prebiva Slovenec! Vprašamo tiste nezavedne Slovence: Kdaj in kje nese Nemeč v slovenski zavod kak krajcar? Nikjer in nikoli! Koliko bi slovenski narod opomogel si s svojim denarjem — doma!

Zelo kratkovidni smo Slovenci! Narodni ponos in samozavest sta marsikje in in pri marsikom deveta briga, še vedno nam manjka teh dveh političnih čednostij! Kam pridemo s takim poniževanjem samega sebe?!

Se li ne bomo še zdramili iz te odrevenelosti in otresli se mlačnosti, ki nas tišči kot mora k tlom?

Povsod, koder je zadnja leta razprostrla se mreža nemškega nacionalizma, vidimo kako radikalno in brezobzirno se je pričelo zatiranje Slovencev, in le, koder smo si s svojim denarjem prikupili gostoljubnost med nemštvom, se nas ne meče še čez prag! Posnemajmo te ljudi tudi mi!! Zatorej kličemo danes zavednim Slovencev: Proč od Nemcev, od njih zavodov in društev! Poberimo svoj denar ter idimo ž njim v domače zavode! Ven ga poberimo, ž njim podpirajmo in vzdržujmo le domače ljudi! Ko bodo zgubili nas in naš denar, tedaj bodo sprevideli, da je naš denar tudi jeden glavnih pogojev za njih obstoj!

svirat od hišo do hiše. Starejši dve dekleti, če jih smemo tako imenovati, sta šli v bližno krčmo, če bi se kaj gostov dobilo, ki so rado vedni, kaj jih še v prihodnosti pričakuje; znale so namreč kar iz dlani desne roke usodo tega ali onega človeka brati, kar jim je prinašalo različnih daril.

V taboru sta se pripravljala gospodar in njegova bolna žena na odhod v Reko; tri ure hoda je do mesta, torej se je bilo treba podvzati. Žena je oblekla najboljšo obleko in ni ji bilo veliko izbirati, ker zaloga ni bila prav bogata. Gospodar je med tem tem naročal mlajši, osemnajstletni deklici, da naj pazi na deteta in drugim, ki so se razšli naj pove, da ga naj čakajo na tem prostoru, dokler se ne vrne. Dekle ni bilo radovedno, kam da gresta in kaj menita storiti, temveč vzelo je dete na roke in šlo za dečkom, kateri se je plazil po goščavi za konjem.

Solnce je že davno zašlo in trden mrak se je vlegel na vročo zemljo. Hladen veterc je pihljal od morja sem in zvalil prebivalce mesta Reke na prosto. Kar mrgolelo je po ulicah različnih ljudij, kateri so se sprehajali ali pa se od svojih opravil vračali domov. Posebno živo je bilo na obrežju, kjer se je množica šetala, kakor mravlje nemirno sem in tja, če se jim mrav-

Nemškonacionalno gibanje na jugu.

Neovrgljiva resnica je, da se nemštvo zbok svoje vstrajnosti in drznosti zajeda zadnji čas v život slovenskega naroda zlasti tam, kjer je v manjšini, v obče pa na jugu povsod, kjer se mu slovenska moč in previdnost ne zoperstavite. Ne zoperstavite, pravimo! Statistika kaže, da nemštvo zadnji dve leti na jugu naše države povsod prodira naprej in se množi, in da je samo na Kranjskem zadnji dve leti število pristnih Nemcev se pomnožilo za — tristo!

Nemškonacionalno gibanje se je vrglo pred letom dni na jug — med Korošce, Štajarce, Kranjce in Primorce, in to hoče nekaj pomeniti. In kar nemške stranke same ne pripomorejo k temu naraščanju, stori še vlada, tako, da se nemštvo iz lastne in vladine pomoči množi med Slovenci in „okužuje zrak“ med nami.

Te in take prikazni pa se pri nas kaj malo opazujejo. Čemu neki! Lahkomišljeni smo bili že od nekdanj, zakaj bi ne bili sedaj, ko nam že doma jemlje Nemeč „sedlo izpod života“!

„Nas ti nemški ljudje ne bodo uničili“, — tako si mislijo n. pr. naši „politični možje“, — za prihodnost slovenskega naroda naj pa zarod skrbi! Saj je res tako! Da se le nam dobro godi in da živimo brez skrbi, za svojo prihodnost naj pa drugi sami skrbe! Tudi narod — slovenski!

Tako se modruje pri nas zadnji čas! To so takozvani „optimisti lahkomišljene struje“, in najti jih je povsod!

Pa preidimo spet k stvari!

Zasebni nemški podjetniki, kapitalisti, razni zasebniki, društva in zavodi, z jedno besedo: kar je neodvisnega nemštva, vse vleče svoje pristne nemške ljudi k sebi v službe, jih dobro plača, navdušuje in podpira, tako, da se čutijo ti ljudje med nami čisto varne — domače, pa se tudi nič ne boje nastopati za svojo nemško stvar osorno in samooblastno, zlasti če so — davkoplačevalci!

Za privatniki pride pa takoj — vlada! V urade, šole in svoja podjetja pošilja med Slovence trde nemške ljudi, in kaj jo briga, če ti ljudje ne znajo našega jezika! Se pa mi od njih nemškega učimo. Tako si misli. Če pa kdo malo zapopota nad njo, pa pravi: Saj Slovenci nimate slovenskega naraščaja za eno ali drugo službeno stroko, torej vam moremo nemške ljudi pošiljati!

In tako kerakamo rakove pot dan za dnevom, Nemci pa se plazijo s svojim nacionalizmom liki tihotapci s tobakom čez mejo, izpodrivajo in odjemljejo domačim ljudem kruh, celim družinam obstoj, in vse to pri belem dnevu in pred našim nosom!

„Slovanski jug“ bo kmalu preplavljen z nemškonacionalnim življenjem. Kranjski Nemci si že manejo roke, kaj še le koroški in štajarski, — in potem bo šala resnica, da nismo Slovenci

ljišče raznese. Iz luke sem se je slišalo glasno petje veselih mornarjev, kateri so na krovu počivali od dolgega truda vročega poletnega dne. Na majhnih valovčkah pa so se v lahkih čolnih zibali mladeniči in dekleta, ki so se vozili v dobrodejnem mraku na samotne sprehode in uživali kratko srečo tega življenja.

Tam zunaj mesta na mostu, ki pelja čez reko Fiumaro, sta stali dve osebi. Čudno je bilo, da sta se skušali kolikor mogoče ljudem izogibati in postavili sta se v senco, tako, da ju ni lahko vsakdo spoznal, če ni Lližje stopil. Bil je stari Cigan s svojo ženo, torej ni bilo čudno, da se je skrival; kajti mestna straža bi ga bila takoj spremljevalko vred odpeljala v zapor, če bi ga bila spoznala. Živo sta se razgovarjala o neki važni stvari in ona ga je zopet in zopet izpraševala. Na vsako vprašanje je dobila natančen odgovor in naposled sta se vendar poslovila. Slovo ni bilo zanimivo; objela se nista — o poljubu ne smemo govoriti, — niti rok si nista podala. Prej ko sta se razišla, je še zašepetal:

„Lekarni nasproti — na Korzo!“

Ciganka se je zgubila v množici, katera se je sem in tja po mestu šetala, Cigan pa se je vrnil po temni cesti nazaj v Orehovice k svojemu taboru.

— „narod“! — Mi pa spimo in sanjarimo o „vremenih, ki se bodo Slovencev zjasnila“ itd. Ali tako spati in sanjariti ne bo več dolgo časa mogoče. Če že sami ne storimo svoje dolžnosti, pripomagajmo vsaj, da bodo naše postojanke: „Družba sv. Cirila in Metoda“, „Naša straža“ in število političnih društev močnejše, in da se iz teh napravi jez proti nemškonacionalnemu valovju — na jugu!

Celjske novice.

(Državnim pravdnikom v Celju) je imenovan deželnosodni svetnik v Ljubljani g. Karol Ekl.

(Imenovanje.) Pravdni praktikant pri celjskem okrož. sodišču, g. Josip Zdolšek, je imenovan avskultantom.

(„Celjsko pevsko društvo“) uprizori v nedeljo, dne 16. aprila t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma burko „Črevljar baron“ s petjem v treh dejanjih. „Črevljar baron“ igral se je še pred nekaj leti v deželnem gledišču v Ljubljani kar večkrat zaporedoma ter je bilo vselej gledišče popolnoma napolnjeno. Cene sedežem in natančni vspered objavimo prihodnjik.

(„Celjski Sokol“) priredi v soboto, dne 8. t. m., ob polu 9. uri zvečer „jour fixe“ v gostilniških prostorih „Narodnega doma“. Na občo željo je sklenil odbor prireditelj večkrat take zabavne večere, na katerih se bodo shajali samo člani ter po njih vpeljeni gostje in se v sokolski družbi veselo zabavali. Za prijetni vzpored tega jour fixa poskrbita brata Benčan in Perdan, radi tega je upati najlepšega vspeha in dobrega obiska.

(Delavsko podporno društvo v Celju) naznanja vsem svojim rednim, podpornim in ustanovnim članom, da je otvorilo 1. aprila t. l. svojo društveno gostilno v Celju v Kovaški ulici št. 11. kjer se nahaja zdaj tudi društvena bralna soba. Vsak ud, kateri želi dobiti piti ozir. jesti, mora se legitimirati, t. j. dokazati mora, da je v resnici ud, kajti razen udov ne dobi nihče ničesar. Kot izkaznica velja pri rednih članih vzprejemnica, katera se mora na zahtevo pokazati; ustanovni in podporni člani dobijo pri vplačevanju posebno izkaznico. Opomnijo se pa tudi člani podružnic, da se morajo izkazati kot taki, če hočejo priti v društveno gostilno.

(V dobi — brez državnega pravdnika.) Človek, ki ve kaj je že vse doletelo naš list, mislil bi seveda, da piše tukajšnji prusofilski list le zato tako veleizdajalsko, ker nimamo državnega pravdnika. Toda pisal je poprej in pisal bo v bodoče, ne da bi zamašili klevetnikom njih umazane čeljusti. Zadnji čas prinaša namreč „vahtarca“ odlomek veleizdajalskega govora nekoga nemškega poslanca, katerega je baje isti govoril pred 32 leti — tedaj v dobi, ko je imelo nemštvo še bolj nemoteno tiranstvo v naši državi. Ta člančič na prvi strani omenjenega lista se

II.

Ni nam treba na dolgo in široko opisovat Reko, važno trgovsko mesto ob sinji Adriji; takih popisov in opisov se dosti najde in — mesto je mestu podobno. Vsakdo izmed dragih bralcev in bralk, če je že bil v Reki ali ne, si lahko predstavlja dolgo, široko ulico sredi mesta: „Corso“. Na obeh straneh se vrstijo skoraj nepretregano prodajalnice različnega blaga in sicer tacega blaga, da bi človek, ki prvokrat v u"co stopi, rekel: To je samo srebro, zlato, svila in druge dragocene reči. Bogastvo se vrsti za bogastvom in premožni trgovci vedno množijo in vekšajo svoje denarnice z ničemurnim, posvetnim zlatom.

Gospod Migolič je stanoval v tej uliči v veliki prostorni in lepi hiši s tremi nadstropji. Bil je trgovec, a njegovo slabo zdravje mu ni dopuščalo se še delj truditi z delom in ko mu je prva žena brez otrok umrla, je opustil trgovstvo, katero mu je že precej bogastva doneslo, in se preselil v svojo hišo na „Corso“, da bi obilen sad znojnega truda v mladosti, v miru užival. Da bi pa to samotno življenje ne bilo preveč dolgočasno in enolično, vzel si je drugo ženo, lepo, a ne bogato mlado udovo, s katero sta že precej časa srečno in v siogi živela.

glasi: „Če ne bomo našli v Avstriji miru, če bomo vedno pogrešali tukaj jamstva napredka, pogoje prostosti in blagostanja — potem bomo seveda obrnili hrbet državi, katera si ne zasluži ime države, v kateri zamoremo biti le nesrečni; potem nas bo razpad države napolnil z ravnodušnostjo, toda kaj pravim še več, z veseljem ga (razpad) bomo pozdravili, kajti zagledali bomo v takšni katastrofi trenutek, ki nam vzame teže raz nog, ki nas ovirajo na vsakem gibanju, zagledali bomo v takšni katastrofi trenutek, ki nas reši položaja, kateri nam je bil neznosen.“ Vse, kar je tukaj „če“, hočejo izdajalske nemške duše že itak sedaj trditi o sebi, češ, hujšega se nemštvu ne more goditi, kakor sedaj, ko se je pripoznalo tudi Slovanom nekaj ustavnih pravic. Lahko si tedaj mislimo, kako deluje na živce naših prusko navdahnjenih Celjanov enaka „resolucija“. Svoboda v mislih in črkah — tudi mi jo privoščimo vsakomur; saj ljudje okoli „vahtarce“ ne morejo drugače pisati, kakor jim srce narekuje. „Česar je polno srce, sili na jezik“ — tukaj v pero. Kaj pa mi Slovenci, ki nimamo v svojih tožbah nikakoršen „če“, nego naša usoda v ustavni Avstriji je že davno zapečaten. Pa naj pišemo v gorenjem smislu za svojo neodvisnost — kako hitro bi bili v objemu državnega pravdnika, ali našel bi se vsaj kakšen „energičen“ namestnik.

(Srečni Celjani!) Zopet bliže Berolina! Prišel je sem nekak „profesor“ plesa naravnost iz Prusije. V svojem priporočilu pove, da bo naučil Celjane skoraj same dvorne ples iz berolinskega dvora, tako, da bodo v vrtenju omamljeni res sanjarili, da se brzih korakov bližajo Berolinu. Takih srečnih trenutkov pa ne bodo deležni le odrasli, nego opojne ples učil bo imenovani pruski „akademik“ tudi — otroke. Nravno verska odgoja?!

Spodnje-štajarske novice.

(Deželni zbor štajarski) je imel prvo svojo sejo po počitnicah v sredo dne 5. t. m. Na dnevni red so prišla poročila dež. odbora glede izločitve občin Slatina in Vuzenica ter o povspesevanju celjskega višjega gimnazija. (Temu zavodu se je začela tedaj neka „koreninica“ sušiti — tudi **Studentenheim** mu ne pomore, nego to naj bi storil — dež. odbor.) Poslanec Wagner je podal predlog tovarišev za znižanje vojaškega službovanja; poslanec Kurz pa predlog za uničevanje kmetijskih škodljivcev. Vse ostale točke dnevnega reda tikale so se le gospodarstva posameznih občin, katere prosijo za dovoljenje, da zvišajo svoje občinske doklade. Prihodnja seja je v petek.

(Duhovniške premembe.) Župnija Sv. Ožbalt ob Dravi je dobil č. g. Franc Klepač, župnik v Razborju pri Slov. Gradcu. Razpisana je župnija Sv. Danijela v Razborju do 16. maja (patr. ljubljanska škofija). Premeščen je č. g. kapelan Ferdo Ciuha iz Pilštanja v Buče. Umrl je dne 2. t. m.

Lepo, elegantno stanovanje sta si ustanovila v prvem nadstropju gospod Josip in gospa Marija.

Spodaj pri zemlji so bile prodajalnice, od drugih trgovcev najete; tudi široka, prostorna veža ni bila prazna; ob obeh stenah so se po vrsti naselile prodajalke vsakovrstnega drobnega blaga; do pozne noči so sedele skrite za svojimi nogavicami, ruticami in trakovi ter se živahno pogovarjale o mestnih novicah. Iz veže se je prišlo po kamenitih stopnicah na mostovž v prvem nadstropju. Srednja vrata iz mostovža so peljala v sredno veliki salon; na levi od salona je bila majhna soba, katera je pa še imela poseben vhod; na desni so se vrstile tri sobe. Vsa oprava je pričala o bogastvu prebivalcev. V drugem in tretjem nadstropju so stanovali tuji ljudje, ki so plačevali mesečno najemnino.

Gospod Josip Migolič je bil značajan, miren mož srednje velikosti; kruljev je bil, torej se bolj doma držal; tudi veliko prijateljev ni imel in najrajši je sedel v majhni sobi poleg salona v mehkem naslanjaču, kjer je bral časopise, znanstvene in zabavne knjige in pušil iz dragocene turške pipe, katero je prinesel v svojih mladih letih iz Azije seboj. Včasih je tudi vstal in se sprehajal po sobi in salonu. Zadovoljno si je gladil svojo mehko črno brado. Na sprehod je šel, če je bilo lepo in mirno vreme, na teden

v Slov. Bistrici č. g. Franc Rath, jubilarni duhovnik, vpokojeni župnik od Sv. Lovrenca na Drav. polju, star 80 let. Pokojnik je nosil odlikovanje z zlatim križcem s krono za zasluge. R. i. p.!

(Sodne premembe pri graškem nadso-dišču.) Pravosodni minister je premestil dež. sod. svetnika Maksa Morocutti in dr. Jos. Kerschbaum iz Ljubnega v Gradec. Deželnosodnim svetnikom so imenovani sodni tajniki Jakob Holler v Ljubnem, Maks baron Aichelburg v Celovcu, Ferdinand Riedinger v Celovcu za Ljubno, dr. K. Pražak v Gradcu, Vajkhard Gandini v Ljubljani za Rudolfovo, državnega pravdnika namestnik dr. Martin Travner v Ljubljani in sodna tajnika dr. Gustav Wokaun v Mariboru in dr. Edvard Andorfer v Gradcu; dež. sodnim svetnikom in predsednikom okr. sodišč so imenovani okr. sodniki dr. Jos. Fraidl v Ptuj in dr. Karol Gelingsheim v Kozjem — oba na dosedajnih mestih. Sodni tajnik v Ljubljani, Al. vitez Luschan je imenovan drž. pravdnika namestnikom

(Učiteljske premembe.) Nadučiteljem pri M. Vel. na Snežni je imenovan g. Rudolf Poklič, dosedaj učitelj voditelj v Zibiki. Učiteljem je imenovan g. Vinko Šerona, podučitelj pri Sv. Barbari v Halozah, za istotam. Premeščen je učitelj g. Fran Serajnik od Sv. Jurja na Pesnici v Središču. Stalno sta nameščeni podučiteljici gđc. Ljudmila Senčar in Marija Duller pri Sv. Vidu pri Ptuj. — Umrl je dne 21. marca t. l. pri svojem očetju v Žičah g. Anton Eberl ml., učitelj pri Vel. Nedelji. N. p. v m!

(Vse dosežejo!) Deželni šolski svet je dovolil vojniškemu nemškutarjem, da se ta trg izloči iz šolskega okoliša celjskega, ter bo tvorila njihova nemška trška šola samostojen šolski okoliš. Slovenska ljudska šola v Vojniku imenovala se bo vsled tega zanaprej „ljudska šola vojniške okolice“. S tem so tam v Gradcu proglasili trg Vojnik za nemško posest, kjer ima le nemška šola pravico, dočim so slovensko šolo potisnili izven trškega ozidja. Da-li jim bo ta zopet obveljala, bomo videli.

(Koliko piva pridelala Štajarska.) V naši kronovini se je zvarilo 1898. leta 942.254 hl piva, od katerega se je plačalo 1.900.960 gl. davka. Kranjska je pridelala 91.315 hl ter plačala davka 189.951 gl. a Koroška 214.061 hl ter plačala davka 416.821 gl. — V celi naši monarhiji pridelalo se je lansko leto 19.478.090 hl piva ter plačalo zanj davka 36.871.134 gl.

(Društvo „Edinost“ v Vojniku) priredi v nedeljo, dne 23. aprila narodno veselico, pri kateri bodo nastopili domači pevci in tamburaši. Igrali se bodo tudi dve igri. Začetek je ob polu štirih popoldne. Pri tej priložnosti se bodo sprejemali v društvo „Edinost“ novi udje. Vojničanje! pokažite svetu, da še niste zaspali, in da se še tudi po vaših žilah pretaka slovenska kri!

(Toplice Topolšica pri Šoštanju) je prevzel zdravnik dr. Gustav pl. Hutern, seveda Nemeč.

po dvakrat ali trikrat doli na obrežje, kadar se je že mračilo; na takih pravilnih sprehodih ob morju je skoraj neprestano gledal na velike ladije, katere so se v luki zibale, tudi on se je vozil po morju in sicer na svojih ladijah, kupčeval je po vsih delih sveta in si s tem pridobil precej bogastva. Posebno se mu je razvedril obraz, če je s svojo soprogo bil skupaj, na katero je bil ponosen. Bila je lepa žena visoke, a ne zelo vitke rasti; odkritosrčna, blaga duša ji je sijala iz milih oči; njeno prostosrčno, prijazno uljudno in lepo vedenje je bilo posebno ubogim znano, med katere je delila obile darove pri vsaki priložnosti, ker nista imela otrok, ji je soprog vso bogastvo prepustil, naj ga obrne v pomoč ubogemu človeštvu; podporna društva, bolnišnice in drugi zavodi za podpiranje ubogih so dobivali zdatne doneske iz njenih radodarnih rok. Srečno je živela s svojim možem in mu skušala na vse načine čas krajšati. Imela sta le jedno strežajko, katera je vso delo opravljala in to je lahko storila, kajti gospa ji je povsod pomagala; in Ana je bila tudi zadovoljna s svojo gospodo.

Bilo je tistega poletnega večera, ko je Ciganka, poslovivši se od Cigana, zgubila se v sprehajajoči se množici. Gospod Migolič se je pozno vrnil s svojo gospo od sprehoda na

Razven dosedajnega letovišča napravi isti tudi zdravilišče z vodo.

(V Gornjemgradu) nameruje vlada ustanoviti podružni politični urad, da bi ne bilo treba ondotnim okoličanom zahajati v političnih zadevah k oddaljenemu okr. glavarstvu v Celje.

(V Rajhenburgu) je bil Vel. četrtek požar v trgu. Pogorel je hlev Medvedščaku. Požarni brambi se je v kljub vetru posrečilo zabraniti večjo škodo. — Isti dan je bil sejem ter so pobodli voli tri ženske. Jedna je smrtno ranjena.

(Slatinski Nemci) neprestano ruvajo, da bi se par deželnih kopališčnih hiš izločilo iz sedajne občine, v kateri imajo seveda po naravnem pravilu vodstvo Slovenci. Osnovati si hočejo potem lastno nemško občino, toda bati se je, da bi vseh občinarjev ne bilo dovolj niti za občinski odbor, kakor hitro odletijo v jesen „kopališčne lastavice“.

(Redka starost.) V Dolu slatinske občine je umrl na Vel. petek 88letni kmet Janez Beg starejši, mož stare korenine in starih šeg. Blag mu spomin!

(Da bi bili vsi Nemci med nami takšni) kakor je slatinski zdravnik g. dr. A. Kurz. Dasi rodom Nemeč iz tujine, dokaj premožen in neodvisen, spoznal je takoj dolžnost Nemeč med nami. Priučil se slovenščine, ter dal napraviti na svoji vili kakor tudi na kažipotu na javnem prostoru med zagriženimi slatinskimi nemškutarji pravilen napis tudi v slovenščini: „A. K. okrožni in kopališčni zdravnik“. Tudi z domačini občuje jako ljubko v slovenščini. Takšne Nemeče spoštujemo in čislamo tudi mi Slovenci.

(Slovenska zmaga.) V načelstvo okrajnega zastopa v Ormožu izvoljeni so jednoglasno narodnjaki gg.: načelnik dr. Iv. Omulec, namestnik Ivan Kočevar, odborniki pa so: Fran Gomzi, Florjan Kuharič, Alojzij Mikl, Lavoslav Petovar in Maks Robič. Nemci so jo med volitvijo tiho popihali.

(Kmetijsko zadrugo) so osnovali v Bučevcih na Murškem polju na Velikonočni ponedeljek.

(Ponesrečeni zdravnik.) Vrli narodnjak, ljutomerski zdravnik g. dr. Mihalič, imel je na svoji vožnji pretečeni teden grozno nesrečo. Splašili so se mu konji ter je v strahu skočil iz voza tako usodno, da si je zlomil jedno roko in jedno nogo. Vsekakor pa se še sme imenovati njegova nevstrašenost prava sreča, kajti konji so v daljnem teku na kosce zdrobili ves voz. Upanje je, da priljubljeni gospod kmalu okreva.

(Iz Radgone) je brati po nemških listih klaverno jadikovanje, ker naši listi imenujejo njihove „najboljše purgarje“ — nemškutarje. Na ta način da bodo taki „značajni“ možje res prišli ob vsakateri kredit pri slovenskemu prebivalstvu. Nas enake mačje solze ne ganejo, temveč hočemo tudi v bodoče rezati rane, ako tudi pri tem nemškutarstvo — izkrvavi.

obrežju in kmalu so se spravili k počitku. Malo ljudij je še bilo na ulici. Zdajci pride po sredi ulice doli ravno tista Ciganka. Plaho se ogleduje okoli sebe in si zakriva obraz, da bi jo straža ne spoznala. Kakor da bi kaj iskala, gledala je na poslopja na desno in levo, in ko vidi lekarno, ki je stala Migoličevi hiši nasproti, naglo smukne v vežo, da bi jo kdo ne zapazil. To je bila hiša, katero ji je Cigan zaznamoval, ko ji je še pri odhodu tiho rekel:

„Lekarni nasproti — na Korzo.“

Toda tukaj so jo tudi še zadnje moči zapustile. Že med potjo je omahovala in večkrat se je morala upreti na Cigana, da ni padla, potem so jo še strahovi prevzeli, da bi jo mestna straža ne zasačila, in zadnje moči je še porabila, da se je zamogla skriti v vežo Migoličeve hiše. Slabosti so jo vedno huje obhajale in sprevidela je, da se njene zadnje ure bližajo; vendar je še poskusila po stopnicah prilezti v prvo nadstropje. Toda na drugi stopnici se je že zgrudila nezavestna na trdo kamenje. Nihče je ni zapazil, kajti vsi hišni prebivalci so že bili doma in pozno je že bilo. Tiha noč je pogrnila trudno naravo s črnim plaščem, le sem in tja so se slišali po mestnem tlaku počasni koraki posameznega čuvaja.

(Dalje prihodnjič.)

(Slovenci iz gornjeradgonskega okraja in okolice), kateri kupujete v Radgoni, kupujte pri zavednem narodnem trgovcu K. Vanous u. Gosp. Vanous je plemenit Slovan, kateri tako vsestransko podpira naše slovenske interese in društva ter je vreden, da ga tudi mi ne pozabimo, ampak ga podpirajmo ter se izogibamo nemških trgovcev, kateri le naše denarje ljubijo, nas pa prezirajo.

(Vremenska postaja ne Cvenu) beleži v mesecu marciju: Povprečna toplina 2-9° C za 24 manj kakor lani. Najvišja toplina dne 17. ob 2. h. p. m. 17-4° C. Najnižja toplina dne 23. ob 7. h. a. 12-6° C. Največ padavin dne 23. 19-8 mm. Vsota padavin 35-7 mm. Število dni s padavinami 7, s snegom 6. Povprečna oblačnost 4-7. Celo zimo ni padlo živo srebro tako nizko, kakor dne 23. marca ob 7. zjutraj.

(Bolnišnica v Slov. Gradcu) ima sedaj v oskrbi 38 bolnikov, katerim strežejo štiri sestre usmiljenke. Novo bolnišnično poslopje, katero je sedaj že tudi pod streho, imelo bo prostora za 100 bolnikov.

(Zmrznil je) pretečeni teden pri Sv. Kuni-gundi na Pohorju triletni deček posestnika Bobika. Otrok je zašel od biše ter se ni vedel vrniti.

(Nemški steber.) Raznesel se je glas, da pošlje vlada doželnošolskega nadzornika Zindlerja v pokoj, ter imenuje na njegovo mesto vsaj kolikor toliko nepristranskega moža dr. Storniga, mariborskega gimnazijskega ravnatelja. Nemci se vsled tega kar zvijajo v preveliki žalosti, češ, vse se sloveni, vse se podira, kaj bo, kaj bo! Smešen je pa res ta „državo vzdržujoči nemški element“, če se mu cela nacionalna stavba guga, ako je ne podpira več jeden uradnik. So pač trhli in nezanesljivi nemški stebri na Štajarskem!

(Graški trgovci in obrtniki) so vložili prošnjo za odpravo sejmov, ter so se pri tem sklicavali, da sejmji dandanes niso več moderni, in da prihajajo na iste tuji elementi, ki ne odgovarjajo nemškemu značaju mesta. Kakšni elementi pa prihajajo na naše slovenske sejme ter sleparijo neuko kmečko ljudstvo?

(Na graški univerzi) je bilo vpisanih v zimskem tečaju 1898/99 vseh slušateljev 1644, in sicer 86 bogoslovcev, 771 juristov, 558 medicincev, 163 filozofov ter 66 farmacevtov. Vpisanje v poletni tečaj se vrši ta teden.

Druge slovenske novice.

(Osebnosti.) Sodnim pristavom v Senožečah je imenovan avskultant dr. Flerin. Namestniški koncipist Fran Lašič, je premeščen iz Tolmina na Krk. Ravnatelj učiteljskega v Gorici, šolski svetnik Fr. Hafner je šel v pokoj.

(„Zaveza slovenskih učiteljskih društev“) se preosnovi v „Zavezo avstrijskih jugoslovenskih učiteljskih društev po Dalmaciji, Koroškem, Kranjskem, Primorskem in Štajarskem“. Nova pravila je upravni odbor že odobril ter bo lelošnja glavna skupščina „Zaveze“ dne 7., 8., 9. in 10. septembra v Gorici.

(Obljubljeni potresni procesija v Ljubljani) se je vršila letos na Velikonočno nedeljo veličastnejše nego dosedajna leta. Ljudstva je bilo toliko, da se je pomikala procesija skozi posamezne ulice nad jedno uro. Vodil je procesijo z Najsvetejšim knezoškof z obilnim spremstvom duhovnikov.

(Shod slovenskih trgovcev in obrtnikov) se je vršil v Ljubljani dne 6. t. m.

(Umrli je) v Ljubljani dne 31. m. m. Ana Mali, rojena Toman, stara 70 let. Rajnka je bila zadnja sestra slovenskega pesnika dr. Lovro Tomana. Bila je jako naobražena gospa blagega srca. N. p. v m.!

(Dopolnilne volitve v ljubljanski občinski svet) se bodo vršile koncem t. m. Obe stranki sta že postavili svoje kandidate in boj bo vsekakor hud.

(Poziv za „Narodno banko“.) Potreba bančnega zavoda je očitna in splošno priznana in sicer bančnega zavoda na akcijski podlagi. Samo zavod na taki podlagi ima veljavo v trgovinskem svetu, in samo taka banka more vstrezati vsem potrebam v Slovencih. A da ta postane mogočna, za to je potrebno, da se je okle-

nejo vsi Slovenci. Za hipotečni kredit skrbijo hranilnice, za kmetski kredit posojilnice, za trgovski kredit pa naj bi skrbela slovenska „narodna banka“, katera jedina je sposobna, spraviti našo trgovino in obrtnijo v zvezo s svetovnim tržiščem in ji zagotoviti trdno zaslombo in podlago razvoju, to pa s tem, da uredi kreditne razmere v Slovencih, da odpre pota do najboljših fabrikantov in založnikov, da članom dá priliko, se udeležiti kredita pri avstro-ogrski banki in da sploh privede trgovino in obrtnijo do splošne veljave, da postanejo naši trgovci in obrtniki deležni vseh ugodnostij gledé veljave in ugleda v tisti meri, kakor pri vsih drugih narodih. „Narodna banka“ v Ljubljani uredila bode trgovsko in informacijsko pisarno tako, da se zavoda oklenejo tudi vsi večji fabrikantje, založniki in veliki trgovci, kajti s tem se bode zagotovila solidna trgovina. Jako važno je pospeševanje prometa, posebno naprava potrebnih prometnih sredstev, v prvi vrsti naprava javnega skladišča. Skladišče je za trgovino zelo velikega pomena, že v tem oziru, da si trgovci o ugodni priliki naročijo blaga, da jim ni treba plačati takoj colnine, ampak še le pri porabi, in da dobijo na podlagi varantov na blago primerna posojila. Tako služi taka naprava na več strani, ker daje življenje skladišču samemu, povzdiguje promet banke in postane zategadelj neprecenljive vrednosti za našo domačo trgovino in obrt. Osnovati hočemo torej „Narodno banko“ v Ljubljani kot akcijsko družbo pod imenom „Kreditna banka“ v Ljubljani in sicer s prvega z najnižjim kapitalom 500.000 kron, razdeljenim v akcije ali delnice po 200 kron. Seveda je to mali kapital, vendar spočetka zadostuje in se potem, ako se izkaže potreba, more pomnožiti na en milijon. Stvar je tako zdrava in popolna, da ni dvomiti, da se vse akcije prodajo v enem tednu, čim je banka konstituirana. A da se more to storiti, potrebno je, da se vsi interesovani krogi, v prvi vrsti trgovci in obrtniki, a poleg njih tudi vsi drugi sloji stvari že s početka z odločnostjo poprimejo, in to najprej s tem, da vsakdo izjavi, koliko hoče po svojih močeh vzeti akcij bodoče slovenske „Narodne banke“ po 200 kron. To stori vsak Slovenec tem lažje, ker te izjave nimajo druge obveze. Izjave vsprejema banka Maks Veršec-a v Ljubljani. Hitro, ko se oglasi primerno število udeležnikov, izvoli se ustanovni odbor oziroma uprav svet, ki bode imel nalogo, „Narodno banko“ oživotvoriti. Upati je, da najde ta poziv obilo odziva v vseh slovenskih deželah, saj bi se s takim zavodom takorekoč kronala slovenska gospodarska organizacija in položen bi bil ž njo najvažnejši kamen v stavbo našega narodnega osamosvojenja. Pač vzroka dovolj, da se vsi Slovenci oklenejo tega velevažnega zavoda in zagotove njega ustanovitev.

(Gasilno društvo v Kranju) si je ustanovilo 28 mož broječo godbo, katera je letos pri vstajenju prvič igrala.

(Obesil se je) v občinskem zaporu v Kranju dne 30. m. m. neki pruski „vandrovec“ z imenom Hecht.

(Požar.) Dne 31. m. m. je zgorelo v Zadrugi pri Tržiču troje hiš s štirimi hlevi. Škoda je zelo velika.

(Kolesar ponesrečil) Na Medvedjeku je padel na Velikonočno nedeljo kolesar Josip Sorčič, trgovski pomočnik iz Vojnika pri Celju, tako nesrečno s kolesa, da je v treh urah umrl. Pripeljal se je bil iz Ljubljane.

(Samomor.) Nadučitelj v Št. Vidu pri Vipavi, Ivan Raktelj, ustrelil se je na Vel. petek baje iz strahu pred disciplinarno preiskavo.

(Grozen samomor.) V Spodnjem Dravogradu izvršila je dne 26. m. m. ondotna mlada žena trgovca Domaingo, gospa Tereza Domaingo, samomor na nezasišan način, da si je polila obleko s petrolejem ter isto na sebi sežgala. Umrli je med groznimi mukami v par urah. Storila je ta čin, ker se ji je nakrat zmedlo v glavi. Ista je bila hči veleposestnika Ričnika vlg. Petrēja v Ribnici na Pohorju.

(Deželni zbori) goriški, tržaški, istrski so sklicani na 15. aprila t. l. Istrski je sklican v Koper.

(Goriški knezonadškof — kardinal) Nekateri listi so prinesli iz Vatikana vest, da bo med

osmimi kardinali, ki bodo izvoljeni začetkom maja, tudi goriški knezonadškof dr. Jakob Missia, naš štajarski rojak.

(Umrli je) dne 4. t. m. v Gorici v bolnišnici usmiljenih bratov c. kr. suplent na ondotni realki, gosp. Ljudevik Vrbnjak, doma od Sv. Miklavža pri Ormožu, star še le 28 let. Pokojni je bil nad leto dni suplent na celjskem gimnaziju. V svojih učnih predmetih, posebno matematiki in fiziki, bil je vseskozi strokovnjak. Bodi mu lahka bratska zemlja goriška, med nami pa trajen spomin!

(Smrt slovenskega renegata.) Pri zadnjih občinskih volitvah v Veprincu na Primorskem je prišla občina v hrvatske roke. Dotedajni župan je bil Ivan Andrečich, rodom Hrvat a strasten pristaš Italijanov. Polagoma se mu je neki začela oglašati vest, kako neznajčno je ravnal proti svojemu rodu. Nedavno pa je zginil z doma ter si blizu Pervačine prerezal z britvijo vrat.

(Tržaška odvetniška zbornica) je odpislala pravosodnemu ministru protest zoper dopuščeno rabo slovenščine in hrvaščine pri primorskih sodiščih. Ta irredentovska klika „juristov“ ne pozna v svojem protestu nikjer § 19 državnega zakonika, upajmo, da jih nanj opozori pravosodni minister!

(Delavsko podporno društvo v Trstu) je imelo v preteklem upravnem letu 1476 rednih članov, ter 17.779 gl. 80 kr. dohodkov. Bolnikom izplačalo se je čiste podpore 10.000 gl. 09 kr., visoke svote so se izdale za zdravnike, zdravnika in kopelji, bolnišnice, pogrebščine itd., nadalje 100 gl. za „Narodni dom“ v Trstu, 200 gl. za dijaško kuhinjo, 50 gl. revnim dijakom, vendar je ostalo v blagajni še 391 gl. 88 kr. Res blagonosni in uzorni zavod!

(Zavod sv. Nikolaja v Trstu), ki posluje komaj pet mesecev, vsprejel je že pod svojo streho 139 slovenskih deklet. Največ deklet je bilo iz Štajarske, vendar pa se še ni dosedaj prijavila niti jedna štajarska občina z dobrovoljnim prispevkom, dasi mora biti vsakomur jasno, da rešuje zavod slovenske občine npravne in denarne nesreče.

(Umrli je) na Velikonoč v zdravilišču Wöhringshofenu na Bavarskem nadarjeni jurist g. Ivan Zupan, rojen v Vrbi na Gorenjskem.

(Potres.) Dne 30. m. m. čutili so na Reki dvakrat precej močne potresne sunke, ki pa niso povzročili nikakšne škode.

Druge avstrijske novice.

(† Nadvojvoda Ernst.) Dne 4. t. m. je umrl v Arco po daljši bolezni avstrijski nadvojvoda Karol Ernst, 75 let star. Pokojni je bil sin bivšega vice-kralja lombardo-benečanskega kraljestva, nadvojvode Rainerja. Od leta 1866 do 1868 bil je poveljni general alpskih dežel s sedežem v Gradcu.

(Ženitev našega cesarja?) V vse liste je že prešlo ugibanje, da se naš cesar misli zopet ženiti. Nevesta da mu bo ali starejša sestra španskega kralja Alfonza XIII., infantinja Marija de las Mercedes, ali pa mlajša sestra pred kratkim umrle bolgarske kneginje. Preklicala se ta vest do sedaj še ni.

(Proč od Rima!) Prvi april, dan norcev ter rojstni dan rajnega Bismarcka, hotela sta Wolf in Schönerer proslaviti letos s posebnim spominom. Od novega leta sem razpošiljala sta svoje misijonarje križem Avstrije, da agitujejo za prestop k luteranski veri od katoliške. In res se je slišalo širokoroustenje, češ, dne 1. aprila bo svet videl, kakšen vpliv in moč imata ta dva proroka na nemško ljudstvo. Napovedal se je za isti dan prestop k protestantizmu 10.000 katoliških Nemcev. Kdor pozna te vrste širokoustneže, lahko je vedel že poprej, da je ta grožnja le navadni aprilov dovtip. V najbolj radikalnem mestu Hebu je sledilo Wolfovemu pozivu — 11 Nemcev.

(Shod škofov.) Zaradi verskih agitacij pod geslom „Proč od Rima“ vršil se bode kmalu na Dunaju shod škofov pod predsedništvom kardinala Grusche. Povabljeni bodo tudi razni mero-dajni politiki.

(Posvetovanje nadzornikov srednjih šol) se je vršilo na Dunaju zadnje dni v mesecu sušcu. Vdeležili so se vsi avstrijski deželnošolski

nadzorniki. Prva točka je bil razgovor o zaprekah pri vseh podukah, ter so se vsi nadzorniki izjavili, da je temu vzrok prenapolnjenost srednjih šol. Ker ni zadostno število učnih močij, da bi se na novo ustanovilo primerno število srednjih šol, paziti bo bolj strogo pri vsprejemnih skušnjah ter v teku ali ob zaključku prvega tečaja izločiti vse učence, ki se izkažejo z nepovoljnimi napredkom. (To je bil menda tudi povod, da je te dni obiskal dež. šol. nadzornik slovenske gimnazijske razrede v Celju in Mariboru ter izpraševal le najslabše učence. Toda zakaj baš le na slovenskih razredih?) Iz tega vzroka se je sklenilo priučiti in preosnovati upravičenost za dosego uradniških služb, tako, da bi se doseglo gotova uradniška mesta tudi brez dokaza srednješolskih študij in brez mature. — Kam pa tudi pridemo, ako bo že skoraj vsak pismonoša moral dokazati srednješolske študije! Baš slovenski dijaki, katerim zmanjka gmotne podpore sredi študij, občutijo to najhujše. Čaka jih potem k večjemu služba pisarja, ali pa še te ne dobodo.

(Kako se je oglašati na kontrolnih shodih?) Še le sedaj je razrešilo vojno ministerstvo to zadevo. Seveda jako drakonično in v prid — Nemcem. V tem ukazu se pravi, da je oglašenje s „tukaj“ ali „zde“ zločin subordinacije po § 150 vojaškega kazenskega zak., ter se bode kaznovalo vsakogar, ki se ne oglasi z nemškim „hier“ z ječo od 6 mesecev do jednega leta. Ako pa sstori to soglasno več rezervistov, pa bodo kaznovani zaradi upora. Kdor nagovarja rezerviste k ustavljanju, kaznuje se po § 223 voj. k. z.

(Slaviziranje!) Nemški listi poročajo, da je izdal finančni minister pred tedni ukaz na vse računске uradnike, naj bi se praktikantje, ki so večji češkega, poljskega, hrvaškega ali slovenskega jezika, potegovali za službo v računskem oddelku finančnega ministerstva, kjer rabijo nad 500 tacih uradnikov. Nemci imenujejo to nasilje in slaviziranje, pameten človek pa bo spoznal, da je boljše nastaviti uradnika, kateri zna razven nemščine tudi kateri slovanski jezik, kakor pa — dva nemška uradnika z isto plačo.

(Nemški opozicijski.) V nedeljo dne 9. t. m. imeli bodo zaupniki nemških opozicijskih strank na Dunaju svoj shod. Shod bo strogo tajen — znamenje, da se bo nekaj posebnega skuhalo; niti poročila ne priobčijo ničesar o njem.

(Vojni poveljnik v Pragi) flem. grof Grünne je nekaj zbolel, vsled česar ga je obiskal vojni minister ter mu baje prigovarjal, naj odstopi. Dasi se Grünne temu protivi, je njegov odstop meizogiben. Na njegovo mesto pa pride zagrebški vojni poveljnik general baron Bechtoldsheim.

(Tirolski deželni zbor) je sklican na 11. t. m. Italijanski poslanci baje ne pridejo v zbor, ker ne mara vlada uslišati njihovih zahtev po samoupravi. Posredovanja v to svrhu se še vrše, in najbrže se tudi posreči trgovinskemu ministru baronu Dipauliju odvrniti Italijane od njih nakane.

(Slovanski bratje v Bosni in Hercegovini) lepo napredujejo. Ni še tega leto, da so začeli izdajati v Mostaru prvi hrvatski list „Osvit“, že imajo tam popolno svojo narodno tiskarno, katero so z veliko svečanostjo otvorili na veliko-močne praznike. To podjetje ni le znak napredka in prosvete bosansko-hercegovskih Slovanov nego tudi svedočba narodne probuje za vzajemnost. Kajti tiskarna je prava narodova last, ki je osnovana z delnicami premnogih rodoljubov. Naj krepko vspeva in širi hrvatsko slavo na slovenskem jugu! — V Travniku ustanovijo kmalu hrvatsko pevsko in tamburaško društvo ter čitalnico.

Ogled po širnem svetu.

(Boj med Turki in Bolgari) Ob železni progi Jamboli-Adrianopol prišlo je pretečeni teden do krvavih spopadov med turškimi in bolgarskimi vojaki. Turške mejne čete napadle so namreč manjšo bolgarsko stražo. Bolgarskemu vojaštvu pa so pritekli na pomoč oboroženi prebivalci. Unel se je hud boj, ki je trajal štiri ure. Ne obeh straneh je bilo več mrtvih in ranjenih. Turške čete delajo lep pričetek za pomirovalno akcijo v Macedoniji!

(Bismarck o naših Prusofilih) Skoraj pred 20. leti imel je nek avstrijski politik pogovor z Bismarckom. Bismarck se je izjavil med drugim o avstrijskih razmerah: „V Avstriji, posebno v Severni Češki, obstoji stranka, katera se trudi, dasi sedaj še zelo boječe, za združenje z Nemčijo. Ti ljudje nimajo nikakšne razsodnosti za edino prave in nespremenljive koristi Nemčije. Zunanji in notranji vzroki bodo vsakemu državniku, ki mi bo sledil, narekovali sveto dolžnost, da te ljudi pošlje domov, če bi bilo treba tudi — s krvavimi glavami“. Tako je sodil svoje izdajalske rojake oni Bismarck, ki gotovo ni želel Avstriji nič dobrega. Toda časi so se spremenili, in nikdo ne oklesti našim prusofilom njih izdajalske butice, katere vedno vtikajo čez mejo.

(Mednarodni novinarski shod v Rimu) se je otvoril dne 5. t. m. K otvoritvi sta prišla tudi kralj in kraljica ter prestolonasledniška dvojica.

(Na ruskih visokih šolah) pojavilo se je zadnji čas neko čudno gibanje, katero daje vladi veliko skrbi. Najbrže pa je ta skrb pretirana ter postopanje napram visokošolcem prestrogo. Zaprlji so več visokih šol ter slušatelje izključili. Na petrograjski visoki šoli zaprlji so 40 dijakov. Izključeni morajo na novo prositi za vsprejem, vendar se je okoli 1800 dijakom vsprejem odrekel. Židovskim dijakom je vstop v višje šole sploh zabranjen.

(Predsednika francoske republike) je hotel baje ustreliti v Parizu nek Ozouf. Zmotil pa se je v osebi ter streljal na nekega drugega moža.

(Na otoku Samoa) bombardujejo Angleži in Amerikanci prestolno mesto kralja Mataafasa, kateri je bil izvoljen kraljem proti volji Angleške in Amerike, a sedaj se noče odpovedati tej časti na ljubo kandidatu Tanu, katerega želijo Angleška in Amerika.

(V novi ameriški koloniji) je razglasil glavni poveljnik ameriške vojske na Filipinih, general Otis, posebno proklamacijo na vesoljno prebivalstvo, v kateri naznanja, da si Zjedinjene države prisvojajo nadoblast nad vsemi filipinskimi otoki; kdor se tej nadoblasti zoperstavlja, bo uničen. Dovolj pa se Filipinom samouprava ter zajamči osebna in verska svoboda. — Svobodomiselni ustaši pa v kljub tem obljubam nič kaj ne zaupajo ameriškem „stricu“, pa se tudi ne boje uničenja, dokler jih nima v pesti.

Dopisi.

(Iz Celja. (Naša sodišča.) Večkrat smo že bili primorani opozarjati merodajne kroge na nedostatke pri tukajšnjem c. kr. okrajnem sodišču, v kljub temu so razmere čemdalje slabše. Ni še dolgo kar smo kritikovali postopanje „nervoznega“ uradnika pri sirotinskem uradu in smo ob enem izrazili naše želje; ali dotični uradnik, ki najbrže misli, da je ni višje oblasti nego je njegova, še vedno pašuje na dotičnem mestu. Žal, da so stranke izročene na milost in nemilost takšnim uradnikom, kateri bi vendar morali nevedno ljudstvo podučiti in mu dati potrebna pojasnila in nasvete, ne pa da ga mesto tega surovo pehajo iz uradnic.

Vprašamo le, kako pride nevedna stranka, ki napravi daljno pot iz tujega okraja zaradi nujnega posla k sirotinskemu uradu, do tega, da jo uradnik, ki je nekako strogo vojaškega vedenja, surovo zavrne, naj pride takrat, kadar se bo njemu zljubilo delati, in da si more potem, če hoče doseči svoj namen, poiskati in plačati odvetnika da posreduje?

Upamo, da bode zadostoval ta naš ponavljajoči opomin: ustreči se mora splošni želji, namreč nastaviti pri tukajšnjem sirotinskem uradu uradnika, kateri se bode mogel s strankami sporazumeti in kateri bode občeval z njimi, kakor se spodobi občevati s človekom, ob jednem pa se manje brigal zato, je li pri volitvi zmagala nemška, reci nemčurska stranka ali ne.

Dalje je velika napaka pri civilnem oddelku, da nedostaja pisarniškega osebja. Kaj pomaga če se o nujni tožbi obravnava razpiše na kratek čas, ko pride dan obravnave, se pa izkaže, da se tožba še ni dostavila tožencu, in če se nadalje izda zamudna sodba, katera potem celi mesec leži v kakem predalniku neprepisana.

Tako postopanje je skrajno kvarljivo za stranke, ter neprijetno za sodnje in za sodnika samega, kajti sranka zgubi s tem mnogo čuta, ako mora vsako nujno reč imeti v evidenci in hoditi poganjat k sodišču, pa tudi sodniku ne more biti prijetno, če se ga s takimi stvarmi vedno nadleguje.

Novi civilno-pravdni red predpisuje, da se sodiščno postopanje vrši kolikor možno naglo in želimo, da se tako postopanje uvede tudi pri c. kr. okrajnem sodišču v Celju.

(Iz krogov narodnega uradništva. So li naše šole času primerno urejene? Mi lahko z vso odločnostjo trdimo, da ne. Povsodi se zapostavlja poduk v materinem slovenskem jeziku in rije v ospredje nemščina, kar nam potrjuje naši učitelji. To se sicer ne godi v toliki meri v šolah, katere so v slovenskih rokah in kjer so nastavljeni odločno narodni učitelji, ali v šolah, katere so v nasprotnih, nemških rokah, — in te so ravno po mestih in nekaterih trgih, — ne sme se slišati slovenska beseda. Šolarjem se vcepi kolikor mogoče stud proti slovenščini, ter se vzgojujejo v sovraštvu do vsega, kar je slovensko, torej tudi do slovenskega jezika. Potem pa se jadikuje, da ni dobiti zanesljivega in poštenega človeka, ki bi bil zmožen toliko slovenskega jezika, da bi bil sposoben za najnavadnejšega prepisovalca pri sodišču.

Da, da, ni ga dobiti ni, zakaj ne, zato ker mladini ne privoščite, da bi se naobrazila v jeziku, katerega rabi ljudstvo, da bi se naučila slovenskega jezika. V sovraštvu do vsega, kar je slovenskega naroda, torej tudi do slovenskega jezika, ste tako zaslepljeni, da vam je ljubše če mladina pohaja po ulicah brezposelna in stradajoča, kakor da bi skrbeli zato, da se priučijo jeziku, katerega govori ljudstvo, da najde potem med ljudstvom svoj zaslužek in svoj obstoj. — Če bi se mladina v šoli slovenski podučevala, bi ne bilo toliko postopačev in naši javni uradi bi ne bili v zadregi, kje dobiti potrebnih delavcev. — Mogoče, da se bode našim nasprotnikom prej ali slej vendar zdramilo, da ne bodo delali ovir slovenskemu poduku v šoli in sicer v svojo lastno korist.

Narodno-gospodarske novice.

Kako si pridobiva lahko kmet za njega poklic potrebne nauke.

(Spisal Ivan Belé.)

V prejšnjih številkah „Domovine“ premo-trivali smo pod naslovom: „Težnje kmetijskega gospodarstva in sredstva za njih olajšavo“ vzroke, zakaj kmetijsko gospodarstvo vselej tako ne vspeva, kakor bi vspevati zamoglo in moralo. Med glavnimi vzroki najdemo večinoma neznanje, pomanjkanje, temeljnih zmožnosti. Vsak drugi stan uvidi, da je njega obstanek, njega napredek odvisen edino od gotove mere znanja, katero se mora vedno okolnostim primerno dopoljevati. Tej potrebi vstrezajo drugi stanovi z raznimi sredstvi, da popolnijo izobrazbo s podukom. To jih pa napravi zmožne se v kolobarju narodno-gospodarstvenih razmer prav kretati, svoje stališče utrditi. Tako mora biti tudi pri kmetovalcih. Vsak obrtnik ima svoje bolj ali manj popolno knjigovodstvo. To mu vedno zrcali njegovo podjetje, mu kaže njegove dobre in slabe vspehe, pa o pravem času svari pred nevarnim podjetjem.

V knjigah je videti gmotno in duševno zmožnost podjetnika. Še bolj nego pri jednostavni obrti, treba je pa to pri bolj sestavljenem kmetijskem gospodarstvu. Obrtnik prideluje v svoji delavnici ali tovarni jednostavno robo. Kmet prideluje pa na polju, travnikih, vinogradih, z živino itd. najrazličnejše pridelke. Vsako tako pridelovanje je záse obkrožen delokrog, ki zahteva vsled raznovrstnosti pridelovalnih sredstev in okoliščin vsak záse posebnih zmožnosti. Pa vsi ti posamezni deli kmetijskega gospodarstva so v neki organski medsebojni zvezi. En del gospodarstva prevzema, takorekoč kupuje pridelke od drugega, en del oddaja, ali takorekoč prodaja družemu in tako eden drugega pogajajo. Travniki dajejo krmo živini, ta gnoj, delo itd. polju, vinogradom itd.

Človek, ki hoče svoje gospodarsko kretanje prav zapisovati, mora pa znati brati, pisati in računati. In ker je kmetijsko gospodarstvo bolj težavno nego obrtno, moral bi znati kmet še bolj računati nego obrtnik, moral bi se še vse učiti.

Obrtnik zna svoje delo, ki več ali manj jednako ostane. Tudi kmet zna delati in njega delo mu napravi marsikateri žulj. Pa njegovo delo je sestavljeno iz stotero posameznih del, katera mora znati ne le telesno, temveč tudi duševno. Kaj mu pomaga, če zna orati, kopati itd., če pa ne zna razne ujme zatirati, katerih nastaja vedno več. Kmetovalec mora poznati svoja pridelovalna sredstva, svojo zemljo in razne vrste glavnice, s katerimi dela v svojem gospodarstvu. Poznati mora posebnosti rastlin, živine in raznih tvarin, s katerimi se peča. Znati mora raznim rastlinam, živalim najboljše streči, da mu dajo najvišjo korist. Znati pa mora tudi vstrezati s svojimi pridelki okusu povzročajočega občinstva. Enacih prilik bi se dalo še na stotine navesti, toda dovolj o tem. Gotovo je, da se mora kmetovalec, ki hoče napredovati in dobro vspevati, učiti, in sicer pridno in vedno učiti. So kmetje, katerim se mučno zdi, če slišijo, da se morajo učiti. Taki so pomilovanja vredni.

V svojem ozkem obzorju pač ne more spoznati okoliščin, ki so se po širnem svetu pri vestnih preskušnjah in opazovanju pokazale kmetijstvu potrebne in koristne. Lastna skušnjava je najboljša učiteljica. Kdor hoče le na podlagi iste pravo pogoditi, mora imeti kup zlata in pa mora postati star kot Metuzalem, da svoj namen prav doseže. Pameten človek pa se zanaša tudi nekaj na skušnje drugih.

Kako pa naj kmetovalec pridobiva záse potrebno znanje?

Ljudska šola mu da temelj za vse, v njej si pridobi znanja, ki je dandanes človeku sploh prepotrebno. Brez tacega znanja je dandanes vsak zgubljen. Ista šola mu pa tudi vcepi marsikaj koristnega gledé kmetovalčeve lastne stroke, pri nas posebno gledé sadjarstva. V mnogih krajih je opazovati ugoden vpliv ljudskih šol posebno na sadjarstvo. Pametni kmetje morajo biti prijatelji šole. Delokrog in učni načrt ljudskih šol pa ni namenjen za popolno strokovno izgojo kmetov za njih poklic. Šola pripravlja otroke sploh za življenje, pa vsi ti otroci ne postanejo le kmetovalci. Ne gre torej vse izgojevati posebno za to stroko. Tem šolam manjkajo tudi sredstva za vspesjen strokoven poduk. Učenci so tudi še premladi, da bi s potrebno resnobo sprejemali in razumevali potrebne nauke. Zato treba posebnih strokovnih šol. V teh se že primerno zreli mladeniči podučujejo in ob enem lahko opazujejo korist sprejetih naukov na večjem gospodarstvu, ki je navadno s šolo spojeno. Tu spoznajo temeljito posamezna gospodarska opravila, njih vspehe in notranjo organizacijo umno urejenega gospodarstva. Za kmete so take šole velike vrednosti. Kdor se je na taki šoli za svoj poklic temeljito izvežbal, ta bode dokazal, da zamore kmetovalec le še shajati, ki je marljiv in umno dela. Vzгляд bode tudi sosedom pripomogel do napredka.

Tacih gospodarjev je žalibog še mnogo premalo. Število tacih šol je veliko premajhno, ker se premalo kmetov za nje oglašajo. Vsled malega števila gojencev izhajajo iz teh šol večinoma mladeniči, ki nimajo prilike ali volje doma gospodariti, temveč si iščejo rajši službe v drugih krajih. Tako se izvažajo doma odgojene, domačemu kmetijstvu namenjene zmožnosti. Želeti bi bilo, da si te zmožnosti bolj pridobivajo kmetje, ki so vezani na domačo zemljo ali da domači večji kmetovalci bolj izkoriščajo zmožnosti domačih, na dobrih šolah izvežbanih učencev. V slučaju, da začnejo vendar enkrat kmetovalci vpoštevati pravo vrednost kmetijskih šol, bode število teh gotovo premajhno. Celó mlada in majhna država Srbska spoznala je, da je večje število tacih šol potrebno, in sklenila je napraviti v vsakem okraju po eno šolo v zvezi z večjim gospodarstvom, posebno z drevesnicami, trsnicami itd. To pa ni ravno tako gorostasno ali drago podjetje. Take šole, ki so v zvezi s primernim posestvom in res uzorno urejene, se vzdržujejo že skoraj same.

Do sedaj smo govorili o šolah, katerih namen je odgojevati kmeta-gospodarja. Višje kmetijske šole imajo bolj namen vzgajati učitelje za nižje šole, veleposestnike, uradnike za veleposestva itd. Te so kmetovalcu težje pristopne ker zahtevajo večje predštudije. Kmet pa si naj v kratkem času z malimi stroški nabavi toliko znanja, kolikor mu ga treba za njegov ožji delokrog, za to mu zadostuje nižja kmetijska šola.

Šole so za mladi naraščaj in tudi tega se bode le en del na šolah vežbal. Pa ta del zna splošno koristiti z dobrim vzgledom. Treba le da smatra vsak za dolžnost, ki ima boljše zmožnosti, te ne le rabili v svojo, temveč v splošno korist. Zavidnež, ki ne privošči sosedom boljšega gospodarstva, škoduje tudi sam sebi. Uidejo mu koristi, katere zamore mnogokrat doseči le skupno delovanje.

Razven šol pa zamorejo starejšim kmetovalcem tudi mnogo koristiti uzorna posestva posameznikov, ali javna uzorna posestva, kakršna n. pr. delujejo v Bosni in Hercegovini.

Dobre strokovne knjige in dobri strokovni časopisi so neobhodno potrebni za napredek in znanje kmetijskega gospodarstva. Iz teh se lahko nauči kmet sam marsikaj koristnega. Širji je njegov obzor, več jih rabi, največ jih že rabijo ljudje, ki só se izvežbali na visokih šolah. Kdor ne čita pridno, zaostane kmalu za napredkom. Skoraj vsak dan kaj novega prinese, bodisi gledé gospodarskega pridelovanja, gledé prometnih in tržnih razmer itd.

Knjige in časopisi najdejo pot v skrajne kote. Gospodarji naj bi jih bolj pogosto nabavljali ter pazljivo prebirali. Denar, kojega izdajo za tako berilo, obrestuje se jim izvrstno. Kolike škode in zgube so se obvarovali in se varujejo gospodarji, ki so iz časopisov, knjig itd. o pravem času zvedeli o škropljenju vinogradov, o sredstvih zoper plesnobo na grozdju, proti cvetoderu itd. Koliko dobička je donajalo gospodarjem, ki so čitali o umni porabi umetnih gnojil, o umnem obdelovanju polja, vinogradov itd. Kako potrebno je za gospodarja, da spoznava iz časopisov tržne razmere, razmere prometa itd. Vedno se lahko opazuje, da kmetovalec, ki rad seže po knjigi ali časopisu, mnogo boljše vspeva nego sosedje, ki tega ne storé.

Sevé pa si on tudi ne zna vselej prav tolmačiti, kar najde tiskanega. Previdnost je dobra. Kdor ne zna ločiti dobro od slabega, ta naj ne posnema slepo. Poskuša naj poprej v malem. Gospodar naj pametno poskuša, kar se mu v listu priporoča in se naj prej prepriča, da li se bode tudi pri njemu tako dobro obneslo. Večja poskušanja pa znajo biti za posameznega prav draga. Dobro bi torej bilo, da bi imel vsak kraj kako javno ali skupno poskuševališče, na katerem bi se poskušala na javne ali skupne stroške razna orodja, semena, vrste sadja in trsja itd., le dotičnega okraja. Od teh poskuševališč bi lahko dobivali kmetovalci ne le dobre, s poskušnjo utemeljene nauke, temveč tudi dobra poskušna semena, drevje, trsje itd.

Kdor čita, naj pa kolikor mogoče izbira strokovne knjige ali časopise od znanih strokovnjakov ali pa vsaj knjige, ki so od teh priporočene.

Lasten poduk iz knjige pa naj kmetu ne zadostuje. On nima dovolj časa, da bi vse knjige prebral, vse podrobnosti gledé gospodarstva zvedel in vse dobro prebavil. Nima prilike, časa in sredstev, da bi o vsem poskušal. Večinoma manjka mu tudi zmožnosti vse prav presojati, dasiravno mu dosedajne skušnje precej pomagajo. Pa manjka mu podlaga drugih ved, ki temeljijo večinoma vse v kmetijskem napredku. Samouk s čitanjem mnogo doseže, a velikokrat mu bode mnogo več koristila pametna beseda. Več sosedov več bere, eden to, drugi drugo. Ti se zberejo, preresetavajo kaj so brali, razpravljajo o skušnjah, katere so dosegli s tem ali onim, tako se sami med seboj vspesno podučujejo. Sad duševnega napora, premišljevanja in poskusov posameznih pride vsem skupno v korist. Vsak záse morda ne ve mnogo. Ko se pa dva zmenita in vesta, kar je le deloma prej vsak posamezen vedel, sta oba po dvakrat toliko pametna, kakor sta bila prej.

Tak medsebojni poduk med kmeti pokazal se je v mnogih krajih že zeló koristen. Treba je le lepe sloge za skupno zasledovanje skupnega smotra. Saj pri kmetih ni kakor pri družih podjetjih, da bi drug drugemu s tekmovanjem delal škodo, nasprotno: s složnostjo in tekmovanjem v napredku vseh skup dosežejo mnogo večjih koristi.

Osnova za tako občevanje so pri nas bralna društva. V njih se pojavljajo pri nas prvi znaki združenja. Njih mnogostranska korist se še premalo vpoštevava. Kdor je toliko požrtvovalen, da osnuje tako društvo, ima se boriti s premnogimi nasprotovanji, ki izvirajo iz nerazumnosti. Pa zasluga je temvečja in prihodnje kmetijstvo mu bode hvaležno. Za sedaj imajo le delo in mnogo sitnosti in v plačilo le zavest, da so kaj dobrega storili.

Število udov tacih društev je v nekakem pravnem nazmerju z napredkom dotičnega okraja.

Bralna društva so pa tudi podlaga za složno delovanje v kmetijskih zadevah, početek prepotrebne organizacije kmetovalcev, od katere je odvisen njih obstanek, njih blagor.

Da je najnižjim slojem mogoče se z napredkom seznaniti, v to služijo posebni tečaji in predavanja od potovalnih učiteljev. Tečaji imajo namen, ljudstvo v posameznih delih temeljito izvežbati, tako v oskrbovanju (obrezovanju) drevja, cepljenju trsa, porabi sadja itd. Med našim ljudstvom se korist tacih tečajev še premalo vpoštevava in zaradi tega je tudi vdeležba mnogokrat zeló slaba.

V čast nekaterim krajem bodi pa povedano, da postaja vdeležba živahnejša, temu primerno pa tudi napredek večji. Zelo koristno bi bilo, da bi krajevne oblasti take tečaje nekoliko podpirale, kakor to storijo n. pr. v nekaterih krajih. Kako potrebno je, da ima vsaka občina nekaj ljudij, ki znajo prav in umno ravnati s sadnim drevjem. V nekaj dneh bi si pri takem tečaju pridobili potrebnih zmožnosti in potem oskrbovali drevje cele občine. Pa kadar je tak tečaj, ne pride nihče ali se ne ponudi nobena prilika za delo. Čudno je še, da je treba za cepljenje trsa naročevati ljudi iz drugih pokrajin, ko je vendar v vsaki občini ljudij, ki bi se lahko privadili temu delu. Našim kmetovalcem bi se zamoglo predbacivati še na stotine enacih slučajev.

Pri predavanju pa potovalni učitelji nimajo namena ljudi z lepim govorom zabavati, ali jim imponirati s posebno umetnim govorjenjem. Oni služijo bolj umu in priprosti stvari, oni morajo že prej omenjeno složno razpravljanje med kmetovalci podpirati, jih opozarjati na napake v upravi gospodarstev, jim tolmačiti kako bi bilo v dotičnih razmerah kaj zboljšati itd.

(Dalje prihodnjič.)

Književnost.

(„Naš Dom.“) V zalogi D. Hribarja je izišel te dni III. zvezek imenovane književne zbirke. Cena broširani knjigi 25 kr., po pošti pošiljani 30 kr.

(„Nove lurske Šmarnice.“) se imenuje lična mašna knjižica, katero je spisal francoski H. Lasserre, poslovenil pa kapelan Janez Godec. Knjiga obsega 300 strani ter stane v pol usnje vezana 90 kr., v usnje 1 gld., v usnje vezana z zlato obrezo 1 gld. 20 kr., po pošti 5 kr. več.

(„Pomladni glasi.“) posvečeni slovenski mladini. Izišel je ravnokar 9. zvezek te priljubljene knjige, katera se je posebno slovenski mladini močno omilila. Saj pa tudi prinese vselej toliko mičnega in zabavnega berila v vezani in nevezani besedi iz peres nesebičnih mladino ljubov. Ta najnovejši zvezek, katerega je uredil in zložil Anton Ratajec, ima tudi 4 slike. Cena broširani knjigi 30 kr., polplatno 40 kr., celoplatno 55 kr., krasno vezani knjigi 90 kr. Mladina in mladino ljubji, sezite po knjigi!

Razne stvari.

(Visoka starost.) V Magnojeviću, v bosenskem okraju Bjelina, je pred nekaj dnevi umrl kmet Marko Čivotić, ki je bil najstarejši mož v vsej

okolici. Marko Civotič je doživel starost kakih 122 let. Natančno se ni moglo določiti, kdaj je bil rojen, toda gotovo je, da je bil star nad sto let. Od njegovih otrok mu živi sin, kateremu je 50 let, in tri hčere v dobi 52, 56 in 60 let.

(Trdoživi samomorilec.) Blizu Ženefskega jezera sklenil se je umoriti nek carinar. Porinil si je najprej sabljo v trebuh. Ko ni takoj umrl, zgrabi puško ter si prestrelil vrat. Ker pa je še vedno živel, popije mišice. Medtem, ko mu je hotel zdravnik priskočiti na pomoč, pograbi samokres ter se „srečno“ ubije.

(„Prokleta rodbina.“) V Debrecinu so te dni postavili spomenik neki rodbini, ki je bila poznana pod imenom „prokleta rodbina“. Napis na spomeniku se glasi: Tu počivajo v Gospodu Josip Moricz stareji, umrl v 62 letu svoje dobe. Ustrelil ga je njega sin, Gospa Josipa Moricza, umrla v 47 letu svoje dobe. Ustrelila jo je nje hči, Erzsika Moricz, umrla v 17. letu kakor samomorilka. Josip Moricz mlajši, umrl v 27. letu svoje dobe v ječi. Ustrelil je bil svojega očeta. Večno usmiljenje bodi milostno tem grešnim dušam. Spomenik je stal 1500 gld., a postavilo ga je mažarsko „kulturno“ društvo na Sedmogradskem, kateremu je zadnji ud te nesrečne rodbine zapustil svoje premoženje, v znesku 14000 gld.

(Zeló dvoumna brzojavka.) Nek belgrajski živinski trgovec je dobil nedavno od svojega prekupca iz Segedina sledečo brzojavko: „Jutri bodo vse svinje na železniški postaji, pričakujem tudi vas; meni je mogoče še le jutri priti, ker osebni vlak ne vozi volov. Cene koštrunom so poskočile, pazite se tedaj. Če potrebujete bikov, spomnite se náme!“

(Stroga obsodba.) Pred dvema mesecema je makopil v Srbiji neki Toša Renka iz Ogrskega večje število puranov. Na povratku domov ga je prehitela noč blizu vasi Babušnice, da je moral ondi prenočiti. Purane je zaprl v neki hlev, naslednjega jutra pa je zapazil, da so mu tatovi ukradli šest puranov. Poizvedujoč za tatovi, je Renka kmalu dognal, da mu je ukradla purane petorica kmetov iz vasi ter da so purane že prodali v Požarevcu. Tatovi so se iz strahu nato sami oglasili pri Renki ter mu plačali za ukradenih šest puranov petdeset dinarjev. Renka je bil s tem zadovoljen, ne pa državna oblast. Tatovi so bili zaprti ter radi „opasne in ponavljane kradje“ najstrožje obsojeni. V Srbiji je možno, da je večkratni tat obsojen na smrt ter se ob sodba tudi izvrši. V tem slučaju tatovi sicer niso bili obsojeni na smrt, pač pa so dobili sledeče kazni: prvi je bil obsojen v ječo za eno leto, drugi za dve leti, tretji za pet let v prisilno delavnico v lahkih okovih, četrti in peti pa za 20 let v prisilno delavnico v težkih okovih!

(Število nenemških otrok v Prusiji.) Na vsakih 100 prebivalcev v Prusiji pripade 12 poljskih otrok. Sploh obiskuje tukaj šole 4 700 000 otrok, od teh je poljskih 662 000. L. 1891. jih je bilo 495 000, l. 1897. že 557 000. V Poljski Sleziji narašča število poljskih šolskih otrok najboljše, 67% jih je. Kjer pa bivajo Poljaki protestantje, tam se poljski otroci ponemčjujejo. Pred 8 leti jih je bilo 12 838, zdaj pa samo 10 972. Druge narodnosti imajo otrok: danska 24 000, litevska 20 000, češka 14 000, inžiška 12 000, Slovanskih šolskih otrok v Prusiji je torej nad 700 000.

(Grozote kitajskih zaporov) opisuje neki novinar v Hsüntšien (pokrajina Kiangsu) kakor sledi: „Vsled lakote in bede, ki se širi na severu te pokrajine, se množijo roparske čete od dne do dne. V štirih velikih prostorih zapora v Hsüntšieniu sedi o vsakem času okolo 100 roparjev, uklenjenih v verige. V živež dobivajo na dan po osem unc kruha in gorke vode. Ako imajo prijateljev, je njihov položaj boljši, sicer pa jih kmalu pobere smrtna kosa in pokopljejo jih, ogrinjene samo v slamnata ogrinjala, na polje, ki je odločeno samo za nje. Od februvarja do oktobra l. 1898. je umrlo v teh zaporih skoraj 300 ljudij in od takrat umrjeta skoraj vsak dan po dva. Na ta način, menijo, se najkrajšim potom zablajo roparjev.“

(Beli sužnji v Braziliji.) Profesor Bolzoni, ki je bil po naročilu italijanske vlade poslan v Brazilijo, da prouči stanje ondotnih italijanskih naseljencev, se je uveril, da se z njegovimi rojaki v Braziliji slabše in grše ravna kakor s sužnji. Kar je ondi videl, je naravnost strašno. Zato svetuje svojim rojakom, naj se nikar ne selijo v Brazilijo, kjer sodniške in policijske oblasti na najbrutalnejši način izrabljajo koloniste. One naselbenike, ki se hočejo z begom osvoboditi svojega neznoznega stanja, iščejo Braziljanci s psi, ko jih najdejo jih barbarski bičajo. Vsi listi so pod najstrožjo cenzuro; noben list ne sme prinesiti niti tožb niti pritožb. Naseljenci ne stanujejo v hišah, nego v najbornejših kolibah. Pisem ne dobivajo z doma nikakih, ker se vsa zaplenijo. Vsi delavci so pri dajalcu dela zadolženi, zato ne morejo stopiti iz službe ter so pravcati sužnji. O kaki cerkvi ali šoli ni sledu, zato živi vse divje, nemoralno. Ženske so propadle npravski in telesno. Do dva milijona Italijanov živi v južni Ameriki, a največji del njih je suženjski; no, v Rimu se za te uboge niso brigali doslej prav nič.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so poslali: Č. g. Andrej Podhostnik, župnik v Dramljah, 10 gld. — Slavna hranilnica in posojilnica v Metliki po 5. g. kapelanu Jos. Novaku 5 gld. — Slav. posojilnica v St. Jerneju na Dolenjskem 5 gld. — Slav. posojilnica v Radovljici 10 gld. — Ženska podružnica v Trstu po gld. Milki Mankočevi 78 gld. 96 kr. — Č. g. Fran Korošec, nadžupnik na Slatini 10 gld. 73 kr., katere so zložili prijatelji na veselici katol. polit. društva na Slatini. — Č. g. kapelan Ant. Srabočan nabral o priliki ustanovitve „Delavskega društva“ v Laporju pri Slov. Bistrici 7 gld. 47 kr. — Sl. posojilnica v Brežicah 10 gld. — Podružnica za Slov. Gradec in okolico 12 gld. 60 kr. — Izvenakad. podruž. v Gradcu po g. Fr. Hrašovcu 4 gld. — Slav. „Kmetiska posojil.“ na Vrhniki 30 gld. — Sl. posojilnica v Mariboru 100 gld. — G. P. Sirc, učitelj v Mengšu iz nabiralnika 3 gld. 50 kr. — Ženska podruž. v Krškem po gospej M. Pfeifer 21 gld. 50 kr. — Od biljardnega kluba v Radečah 6 gld.; nabiralec g. V. Krissel želi, da bi tudi drugi zabavni klubi spominjali se družbe sv. Cirila in Metoda. — Ormoška ženska podružnica 22 gld. 80 kr. — G. dež. sodišča pristav dr. Fran Poček v Ljubljani 1 gld. — Družbeni skupiček za pomarančo gospice Tilke Vidmajerjeve v družbi v „Narodnem domu“ v Celju 5 gld. — Prisrčno zahvalo vsem darovalcem in nabiralcem.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Koledar.

Petek (7.) Herman J., sp.; Evgesip. — Sobota (8.) Dioniz, škof; Albert, škof. — Nedelja (9.) I. povelikonočna (bela). Marija Kleofa. — Ponedelj. (10.) Ecehjel, p.; Antonij, muč. — Torek (11.) Leon Vel., papež; Betina, dev. — Sreda (12.) Julij, pap.; Saba, muč.; Damijan, šk. — Četrtek (13.) Hermenegild, muč.; Justin, m. — Mlaj 10. ob 7. uri 26 minut zjutraj.

Sejmi.

Dne 10. aprila v Koprivnici, Rogatecu, pri Sv. Lenartu v Slov. goricah in Voiniku. Dne 11. v Prepolju. Dne 12. pri Sv. Mohorju pri Žetalah in na Vranskem.

Loterijske številke.

Gradec 1. aprila 1899: 83, 62, 58, 69, 46.
Dunaj " " " 68, 86, 8, 84, 81.

Na prodaj

je hiša z gostilno in prodajalnico v Sp. Novivasi pri Slov. Bistrici. K hiši spada lep sadovnik in vrt za zelenjavo. Prav pripravno za kakega vpokojenega. Kupec potrebuje samo 1000 gld.

Več pove Andrej Nagode tam.

Krepak deček

ki ima veselje za čevljarski obrt 14—16 let star, pošten, prijuden in zdrav, sprejme se takoj v učenje. Pogodba sklene se ustmeto ali tudi pisмено pri

Antonu Omerzu

(111) 1 čevljarju v Krškem, Dolenjsko.

Akad.-teh. društvo „Triglav“ v Gradcu obvešča svoje častne, redne, podporne ter bivše člane o smrti bivšega rednega člana gospoda

Ljudevita Vrbnjaka

cand. prof.

ki je dne 4. t. m. v Gorici preminil.

V Gradcu, dne 5. malega travna 1899.

Odbor akad.-teh. društva „Triglav-a“.

Podobice za I. sv. obhajilo

kakor tudi različne druge podobice se dobe po jako nizki ceni v trgovini

D. Hribar-ja
v Celji.

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanim, da sem preselil svojo čevljarsko obrt v hišo g. Naškota v Gospodski ulici šte. 24.

Priporočam se za cenjena naročila in obljubujem točno, ceno in solidno potrebo.

V Celji, dne 5. aprila 1899.

(110) 3-1

Fran Perdan

čevljarski mojster.

Zobozdravniško naznanilo.

Javim sl. občinstvu, da ordinujem za zobozdravništvo vsaki dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. popoldne.

(91) 5-3

Dr. Alojzij Praunseis.

Molitvene bukvice

priproste, kakor tudi v najfinejših vezih, po vsakršni ceni pri

Dragotin Hribar-ju v Celji

Posebno opozarjamo preč.

g. katehete in duhovščino na velik izbor molitvenikov za šolarčke, kakor tudi odrasle.

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I. Giselstrasse 1., v družbeni hiši.

Filijala za Ogrsko:

Budimpešta, Frana-Jožefa trg in 6. v družbeni hiši.

Aktiva družbe 31. dec. 1897 K. 159,947.578.—

Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. dec. 1897 „ 28,823.375.—

Med letom 1897 je bilo od družbe izdanih 7468 polic v znesku „ 67,331.352.—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalnem zastopu v Ljubljani, pri Gvidonu Zeschko-tu v vili nasproti „Narodnemu domu“.

(319) 12-4

Najboljše strune

za gosli, kitaro, tamburico ali citre so za dobiti v trgovini

Drag. Hribar-ja v Celji

Rotovška ulica št. 2.

Domača tvrdka

Najboljše in najcenejše travniške brane katerih se rabi dandanes že na tisoče, izvrsten pripomoček za čiščenje travnikov. Nadalje najboljše možnarje proti toči, kakor tudi k temu spadajoče plehaste cilindre, najizbornejše slamoreznice, najnovejše mlatilnice z ležiščem na krogelje, istotako stiskalnice in mlince za grozdje in sadje, gpele itd. itd.

Josip Lorber in dr.

tovarna za stroje in livarna
v Žalcu pri Celji
izdeluje in prodaja
po tovarniški ceni.

Prezame v najboljšo in točno izvršbo vsa v strojno in livarsko stroko spadajoča dela, za tovarne, mlince, žage in druge obrtniške naprave, istotako prevzame vsak stroj v najtemeljnejšo in cenejo popravo.

Za vsak možnar, stroj, sploh za vsako delo se jamči.

* Cene tovarniške. *

Potovalca

išče proti gotovini in dietami jedna prvih kat. zavarovalnic proti nezgodam. Prosilci ki lahko izkažejo popolno zmožnost, naj pošljejo svoje ponudbe opremljene s spričevali pod števil. 1000 uprav. „Domovine“ v Celji. (104) 3-2

Služba občinskega tajnika

z letno plačo 360 gl. je takoj oddati. (Poleg tega je tudi nekaj privatnih zaslužkov.) Prosilci morajo biti nemški in slovenskega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni ter vešči potrebnih postav. Dokazati morajo, da so že kot občinski tajniki službovali. (106) 3-2

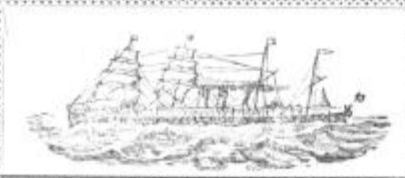
Občina trga Velenje 27. marca 1899.

Vinko Ježovnik, župan.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV. Wienergürtel 20. Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck in Anton Rebek, Kolodverska ulica 29 v Ljubljani.

Naznanilo.

Ravnateljstvo gornjesavinjske posojilnice v Mozirji namerava dati svojo gostilno pri „Kroni“ obstoječo iz 7 sob in celo hišno opravilo, 2 kleti, kegljišča, ledenice, gospodarskega poslopja in dveh vrtov od 1. majnika t. l. po jako ugodnih pogojih v najem.

Na posebno željo odda se tudi ena njiva obsegajoča 2/3 orala. — Kavcija bude enoletna najemnina. — Natančnejši pogoji zvezo se le osebno od ravnateljstva posojilnice v Mozirji. (106) 3-2 Ravnateljstvo.

Veliko posestvo

10 minut od kolodvora na Ponikvi s 70 orali zemlje, med temi 40 oralov gozda, drugo pa travniki in njive je z vsem pod ugodnimi pogoji prodati. Pri posestvu so tudi ribniki in jeden mlin. — Več pove

(105) 2-2

Jos. Zidanšek, Ponikva ob j. ž.

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“ priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupuje vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, konoplje, laneno seme. Ob času vsake vrste sadje, tudi divji kostanj vsake množine, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzajem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretino. Kupim tudi suhe gobe, orehe, suhe in sveže bruske, zelod itd., vse po najvišjih cenah. — Častitim gg. duhovnikom naznanjem, da imam vsakovrstne pristno čebelno-voščene sveče v zalogi.

Imam tudi krompir za seme v zalogi, rožni in beli in seme štajarske detelje.

„Pri dobrem pastirju“!

KATHREINER-

Kneippova sladna kava.

Stara mamica, še meni!

Že leta sem izpričano izvrstna primes k bobovi kavi. — Pri živčnih, srcnih, želodčnih boleznih, pri pomanjkanju krvi etc. zdravniško priporočena. — Najprijetnejša kavina pijača v stotisočero rodovinah.

Zahvale.

Spoštovani gospod!

Zahvaljujem Vas, ker ste mi poslali tako izvrstno zdravilo proti kašlju in prsoboli. Porabil sem jedno steklenico trpotčevega soka, pa sta mi kašelj in prsobol skoro prenehala. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka ter zraven tudi 2 zavoja čaja proti kašlju. Z velespoštovanjem

Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, dne 19. vinotoka 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Soft), kateri deluje tako izvrstno zoper kašelj, prsobol, hripo, težkemu dihanju pa tudi za stare bolečine, dobiva se vedno svež v lekarni k Zrinjskomu, H. Brodjočin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naj vsakdo pazi na varstveno znamko, ker le oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena steklenici trpotčevega soka z natančnim navodilom o vporabi je 75 krajcarjev. Zraven trpotčevega soka je tudi dobro rabiti gorski čaj proti kašlju.

Cena jednemu zavoju gorskega čaja proti kašlju z natančnim navodilom je 35 kr.

Prvo kakor drugo se pošlje vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in za zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOČIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Čenjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim časom sem si naročil od Vas jedno steklenico krepilnih švedskih kapljic, one so meni in mojim znanecem tako dobro pomagale, da se vam moram za to dobro zdravilo najtopleje zahvaliti. Blagovolite mi za moje znance še poslati tri steklenice po 80 kr. po poštne povzetju.

S spoštovanjem

Vid Zanič

Modruš, dne 26. maja 1898.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčevim boleznim, pospešujejo prebavljenje, čistijo kri, krepčajo želodec. Po teh kapljicah se izgubé vse bolezni v želodcu in črevah ter se dobi dober tek. Paziti je treba na varstveno znamko, ker le one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega.

Cena jedni steklenici krepilnih švedskih kapljic z natančnim navodilom je 80 kr. Pošljite se vsak dan po poštne povzetju. Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOČIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Naročila, ki znašajo 5 gl. in več pošiljajo se poštne prosto.

Vrlo spoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece vsled trganja po udih in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“ ustala je že po treh dneh, a danes pa, hvala Bogu, hodi. Zahvaljujoč se vam na tem izvanrednem mazilu ostajam pokoren sluga

Bartol Lisički.

V Strmeu pri Stubici, dne 22. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid) je vrlo dobro zdravilo proti trganju v kosteh, revmatizmu, bolečinam v križu, proti prehlajenju, pri prepihu itd. Mazilo krepí izmučene žile, ter pomaga starim, ki trpijo na slabosti v nogah.

Vsaka steklenica mora biti previdena z varstveno znamko, t. j. s sliko Nikole Šubića Zrinjskega, bana hrvatskega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, koje nosi to varstveno znamko na steklenici. Cena jedni steklenici mazila proti kostoboli z natančnim navodilom je 75 kr. Razpošilja se vsak dan po poštne povzetju.

Kdor pošlje denar v naprej, naj priloži za vozni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskomu

H. BRODJOČIN

Zagreb, Zrinjski trg št. 20.